

*Tilžas bibliotēkas
darba pārskats par
2022. gadu*

Tilža, 2023

Satura rādītājs

1. Bibliotēkas darbības vispārīgs raksturojums 2022. gadā.....	3.lpp
2. Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums.....	4.lpp
3. Bibliotēkas materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums.....	4.lpp
4. Bibliotēkas personāls.....	5.lpp
5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība.....	6.lpp
6. Krājums.....	9.lpp
7. Darbs ar bērniem un jauniešiem.....	12.lpp
8. Novadpētniecības darbs.....	18.lpp
9. Projekti.....	19.lpp
10. Publicitāte.....	19.lpp
11. Sadarbības tīkla raksturojums.....	21.lpp

Pielikumi

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums

Tilžas bibliotēka atrodas Balvu novadā, Tilžas pagastā, Tilžā, Brīvības ielā 3a. Vienā ēkā ar bibliotēku ir pieejami arī pagasta pārvaldes darbinieki, bāriņtiesa un sociālie darbinieki.

Tilžas pagastā uz 2022. gada 1. jūliju reģistrēti 884 iedzīvotāji.

Uz 2022. gada 31. decembri bibliotēkas krājumā atrodas 8691 iespieddarbs, t.sk. grāmatas ir 7296 eksemplāri.. Bibliotēkas lietotāju skaits 2022. gadā ir 287, no tiem 100 ir bērni un jaunieši līdz 18 gadiem.

No 2014.gada bibliotēka strādā ar BIS ALISE.

Bibliotēkas pasākumu popularizēšana notiek dažādos plašsaziņas līdzekļos – avīzēs “Vaduguns”, “Balvu Novada Ziņas”, bibliotēkas sociālajos tīklos <https://www.instagram.com/tilzasbiblioteka/> un <https://www.facebook.com/Til%C5%BEask%C5%A1a/> kā arī bibliotēkas mājaslapā www.bibliotekas.lv/tilza/

Tiek turpināta sadarbība ar esošajiem bibliotēkas sadarbības partneriem - Tilžas pamatskolu un pirmsskolas izglītības grupu pedagogiem, Balvu CB un pagastu bibliotēku darbiniekiem.

Skolas mācību gada periodā katru otrdienu notiek radošās pēcpusdienas, kas paredzētas bērnu auditorijai.

2022.gada 1. februārī Tilžas bibliotēkas telpās tika atvērta Tilžas VPVKAC klientu apkalpošanas centrs. Līdz ar to Tilžas bibliotēkas vadītāja pilda arī klientu apkalpošanas speciālistes pienākumus.

Bibliotēku akreditācija pārskata periodā nav bijusi.

Citas būtiskas izmaiņas bibliotēkas pārskata periodā nav notikušas.

2. Finansiālais nodrošinājums

2022. gadā Tilžas pagasta bibliotēkai no Balvu CB budžeta tika iztērēti 1100 EUR grāmatu un 522 EUR periodisko izdevumu iegādei. Sniedzot maksas pakalpojumus ir saņemti 9 EUR.

Tabula Nr. 1

“Tilžas bibliotēkas finansiālā nodrošinājuma dinamika pēdējo 3 gadu laikā EUR”

Finansējuma avots	2020	2021	2022
Balvu CB budžets	1548	1548	1622
Maksas pakalpojumi	10	15	9
Sponsorējumi, ziedojumi	-	-	-
VKKF finansējums	-	-	-
Kopā	1558	1563	1631

Grāmatu un periodisko izdevumu iegādei paredzētie finansiālie resursi ir 1,99 EUR uz vienu pagasta iedzīvotāju, kas atbilst MK noteiktajiem noteikumiem. Balvu novada pašvaldības piešķirtais finansējums nodrošina bibliotēkas galvenās funkcijas veikšanu – krājuma komplektēšanu.

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Bibliotēkas telpas ir 125m², lasītāju apkalpošanai izmantoti 100m². Bibliotēkā ir 8 datori – 1 darbiniekam un 7 apmeklētājiem. Tilžas VPVKAC, kas atrodas bibliotēkas telpās ir iegādāti vēl 2 jauni datori – viens darbiniekam un otrs (portatīvais dators) apmeklētājiem. Bibliotēkā tika nomainītas divas durvis.

Pēc pārbaudītiem interneta ātruma datiem mājaslapā <http://www.speedtest.net/> rezultāti ir: augšupielāde 38,78 un lejupielāde 4,62 Mbps . Bibliotēkā ir viena multifunkcionālā iekārta, ko izmanto darbiniece un apmeklētāji. Par pašvaldības līdzekļiem tika nopirkta jauna kopēšanas, drukāšanas iekārta, kas piemērota A4 formāta lapām. Lielāki remontdarbi bibliotēkā 2022. gadā nav veikti.

4. Personāls

Tilžas pagasta bibliotēkā uz pilnas slodzes darbu strādā viens darbinieks - bibliotēkas vadītāja ar 1. līmeņa profesionālā augstāko izglītību.

2022. gadā ir papildinātas zināšanas sekojošos tiešsaistes semināros unursos:

< Apliecinājums. "Prāvesta Alberta Budžes piemiņai veltīti novadpētniecības lasījumi" (5 st.). 26.01.22.

< Sertifikāts. "Programmas "Dari digitāli" mācību kurss digitālajiem līderiem." (teorētiskā daļa 8 st., patstāvīgā darba izpilde 8 st.). 31.01.22.

< Apliecinājums par dalību LBB Latgales nodaļas bibliotekāru konferencē "Latgales kultūras mantojuma sardzē : iedvesmojot, izglītojot, darot!" (5 st.). 09.09.22.

< Sertifikāts. Apliecina to, ka ir nokārtots tests par zināšanu pārbaudi par vispārīgās datu aizsardzības regulu izpratni un šo pamatprincipu piemērošanu Balvu novada pašvaldības darbā. 19.12.2022.

< Tiešsaistes LNB pasākumu cikls "Virtuālā trešdiena" par VPVKAC darbu bibliotēkās. (2 st.) 23.02.22.

< Tiešsaistes seminārs "Attālinātā darba iemaņu attīstība" PMLP nodarbība. (4 st.) 24.03.22.

< Tiešsaistes PMLP seminārs – apmācības FPRIS. (2 st.) 13.04.22.

< Tiešsaistes VID seminārs. (2 st.) 26.05.22.

< Tiešsaistes mācības par obligāto eID karti. (1 st.) 14.07.22.

< Tiešsaistes mācības par Ukrainas civiliedzīvotāju pagaidu aizsardzības statusa anulēšanu. (1 st.) 28.07.22.

< Tiešsaistes seminārs par AIF lietotnes uzstādīšanu eID kartē. (1 st.) 11.08.22.

< Tiešsaistes seminārs "Literatūras zināšanas mūsdienīgam bibliotekāram". (4 st.) 16.09.22.

< LPS videokonference par energoresursu atbalsta iesniegumu apstrādi SOPA. (2 st.) 22.09.22.

< LPS energoresursu moduļa apmācības seminārs. (2,5 st.) 28.09.22.

< Tiešsaistes konference "Aktualitātes bibliotēku nozares un saskarnozaru terminoloģijā". (3,5 st.) 07.10.22.

< Tīmekļseminārs "Sākumpunkts medijpratībai – materiāli un metodes darbam ar bērniem un jauniešiem" 28.10.22. (2,5)

< Pateicība no Balvu CB par sadarbību Nacionālās Skaļās lasīšanas sacensību konkursa organizēšanā. 25.05.22.

Visas iegūtās zināšanas tiek pielietotas bibliotekārajā darbā.

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība.

Pēc pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes datiem, Tilžas pagastā uz 01.07.2022. deklarēti 884 iedzīvotāji, no tiem bērni līdz 18.g. ir 151.

Tabula Nr. 2 “ Bibliotēkas izmantošanas pamatrādītāji”

	2020	2021	2022	% salīdzinot ar iepr. gadu
Lietotāju skaits	257	248	287	-3%; +16%
<i>t. sk. bērni</i>	94	93	100	-1%; +7%
Bibliotēkas apmeklējums	2903	2278	3308	-21%; +45%
<i>t. sk. bērni</i>	831	702	1221	-15%; +74%
Virtuālais apmeklējums	1977	1060	505	-46%; -52%
Izsniegums kopā	4271	3249	4804	-24%; +48%
<i>t. sk. grāmatas</i>	2041	1535	2138	-25%; +39%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	2125	1653	2592	-22%; +57%
<i>t. sk. bērniem</i>	1475	1059	1810	-28%; +71%
Bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita pagastā	29%	28%	32%	-3%; +14%
<i>t.sk. bērni līdz 18.g.</i>	67%	72%	66%	+7%; -8%
Iedzīvotāju skaits	887 (141 bērns)	888 (129 bērni)	884 (151 bērns)	+0,1%; -0,4%

Kā redzams tabulā Nr.2, tad par 16% ir palielinājies bibliotēkas lietotāju skaits. Bibliotēkas apmeklējums palielinājies par 45%. To var izskaidrot ar klientu apkalpošanas centra apmeklējumiem. Apmeklējot centru klientam tiek piedāvāti arī bibliotēkas pakalpojumi. Vairāki klienti tad kļūst arī par bibliotēkas lietotāju. Līdz ar VPVKAC dažādo pakalpojumu iespējām, bibliotēku sāka apmeklēt lasītāji, kas pēdējo reizi iestādē bija pirms 1, 2 vai 3 gadiem. No 2022. gada 1. februāra VPVKAC klientu apkalpošanas centrā sniegti 580 pakalpojumi. No tiem: reģistrēti un piešķirti Latvijas personas kodi 100 Ukrainas civiliedzīvotājiem, ar e-

asistenta pilnvarojumu iesniegta 31 gada ieņēmumu deklarācija VID, 64 energoresursu iesniegumi, kā arī, sniegtas daudz dažāda veida konsultācijas.

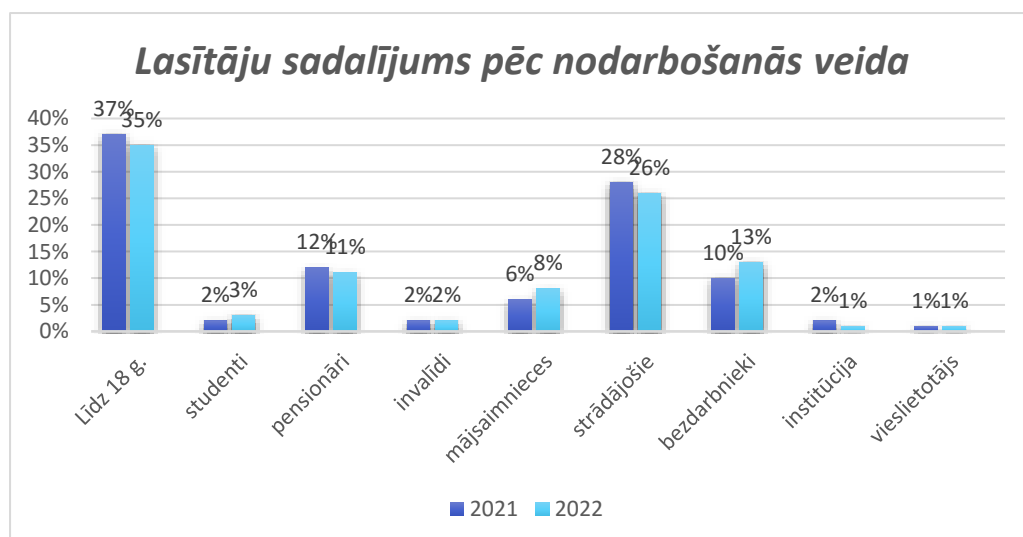
2022. gadā bija 253 darba dienas. Analizējot bibliotēkas apmeklējuma un izsnieguma datus redzams, ka:

- ✓ vidēji dienā bibliotēku apmeklēja 13 cilvēki,
- ✓ gada laikā katrs lietotājs bibliotēku apmeklēja 11 reizes. Tas ir par 2 apmeklējuma reizēm vairāk nekā 2021. gadā.
- ✓ Vienam lietotājam vidējais izsniegums gadā ir 17 iespieddarbi, tas ir, par 5 izdevumiem vairāk nekā iepriekšējā gada laikā.

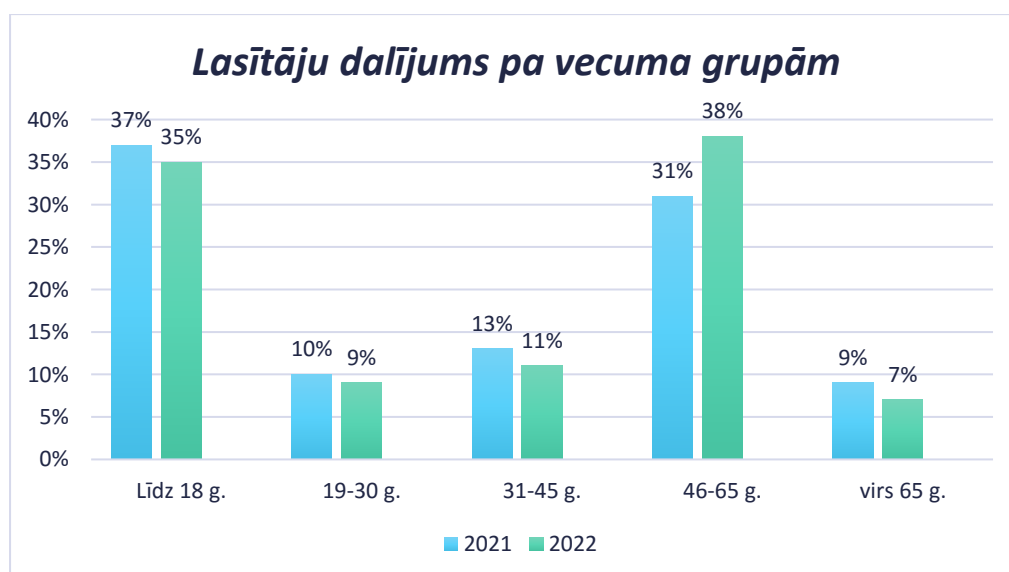
2022. gadā ir izsniegtas 2138 grāmatas un 2592 preses izdevumi. Preses izdevumi izsniegti par 21% vairāk nekā grāmatas.

Tālāk redzamas divas diagrammas, kurās analizēti lietotāju dati pēc nodarbošanās un pa vecuma grupām.

1. diagramma

2. diagramma

Analizējot datus 1.diagrammā ir redzams, ka procentuāli lielākais lasītāju skaits ir nemainīgs pēdējos gados, tie ir, lasītāji līdz 18 gadu vecumam. Salīdzinot pēdējos divus gadus pēc lasītāju nodarbošanās, var teikt, ka krasu izmaiņu nav. Nedaudz samazinājies strādājošo skaits un attiecīgi palielinājies mājsaimnieču un bezdarbnieku skaits. Par 1% samazinājies pensionāru skaits.

2. diagrammā var redzēt lasītāju vecumu procentos pret katru no vecuma grupām pēdējo divu gadu griezumā. Procentuāli lielāko lasītāju daļu veido bērni un jaunieši. Tie ir 35% no visiem bibliotēkas lasītājiem. Samazinās arī vecuma grupas lasītāji virs 65 gadiem

Tilžas bibliotēka apmeklētājiem ir atvērta piecas dienas nedēļā no plkst. 8³⁰- 17⁰⁰ ar pusdienas pārtraukumu no plkst. 12³⁰- 13⁰⁰. Sestdienās un svētdienās slēgta. Par bibliotēkas darba laiku ir uzliktas norādes gan pie bibliotēkas durvīm, gan pie ēkas ārdurvīm. Bibliotēku iespējams apmeklēt arī invalīdiem ar kustību traucējumiem (ratiņkrēslos), jo pie ēkas ārdurvīm ierīkota uzbrauktuve.

Uzziņu un informācijas darbs

Bibliotēkā ir iespēja bezmaksas izmantot datubāzes Letonika.lv un Lursoft Laikrakstu bibliotēka. Ikvienam bibliotēkas apmeklētājam pēc nepieciešamības tiek sniegta arī konsultatīva palīdzība darbam ar datoru. Pārsvārā tā ir palīdzība dažādu iesniegumu veidlapu aizpildīšanā, maksājumu veikšanā, reģistrēšanās dažādu iestāžu mājaslapās u.c.

2022. gadā ir sniegtas 78 uzziņas. Sniegto uzziņu skaits ir palielinājies. Liela daļa uzziņu ir Ukrainas civiliedzīvotājiem saistībā ar Latvijas likumdošanu un dažādu dokumentu sakārtošanu. Pārsvārā uzziņas tiek meklētas internetā un konsultējoties telefoniski ar dažādu iestāžu konsultantiem.

2022. gadā notika 46 apmācības darbā ar datoru, internetu apmeklētājiem, kas nāca pēc padoma uz bibliotēku. Apmācības pārsvārā bija par portāla Latvija.lv sniegtajiem pakalpojumiem un dažādas informācijas meklēšanas iespējas. Tika apgūtas arī iemaņas Word programmā, piemēram, kā noformēt apsveikuma kartiņu. Lasītājiem tika nodrošināta 48 dokumentu elektroniskā piegāde, iepriekš par to vienojoties telefoniski vai uz vietas bibliotēkā.

No 2014. gada ar BIS Alise tiek strādāts trīs moduļos – Cirkulācija, SBA un Komplektēšana. No visiem bibliotēkas reģistrētiem lietotājiem 55 ir autorizēti lietotāji.

Bibliotēkā notiekošais tiek popularizēts sociālajos tīklos un bibliotēkas mājaslapā. Aprakstu par sociālo tīklu darbu sniegšu sadaļā Veiksmīgākie bibliotēku popularizējošie pasākumi. (14. lpp.)

Statistikas vērtējumu par bērnu auditoriju aprakstīšu sadaļā Darbs ar bērniem un jauniešiem. (13. lpp.)

Iekšzemes un starptautiskais SBA

2022. gadā caur SBA no citām Balvu novada bibliotēkām ir saņemtas 120 un izsniegtas 12 grāmatas. Visvairāk grāmatu ir saņemts no Balvu Centrālās bibliotēkas - 114. Izsniegtas grāmatas visvairāk ir Briežuciema bibliotēkai – 6. Tā kā bibliotēkā ir lasītāji arī Ukrainas civiliedzīvotāji, tad tika pasūtītas no Balvu CB 48 grāmatas krievu valodā. No tām bērnu auditorijai bija paredzētas 23 grāmatas. No nozaru literatūras pieprasītākās bija medicīnas (13) un vēstures (9) grāmatas.

Tabula Nr. 3 “SBA rādītāji”

SBA	2020	2021	2022
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	31	42	120
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	23	17	12

2022. gadā nav bijuši SSBA pakalpojumi.

2022. gadā bibliotēkas apmeklētāju anketēšana netika veikta.

Apmeklētājiem ir pieejama klade Atsauksmēm un ierosinājumiem. Šajā gadā nav neviena ieraksta.

6. Krājums

Krājumu komplektēšanas politika un organizācija

Bibliotēkas krājums uz 2022. gada 31. decembri ir 8691 iespieddarbs.

Tilžas bibliotēkas krājumu veido grāmatas, seriālizdevumi, audiovizuālie, kartogrāfiskie, elektroniskie dokumenti, attēlizdevumi, nošizdevumi un pārējie dokumenti. Apmeklētājiem tiek piedāvāti interneta resursi - elektroniskās datu bāzes Letonika un News. Datu bāzes ir izmantojamas bezmaksas un tikai bibliotēkā. Lai datubāzi Letonika.lv varētu skatīt attālināti, bibliotēkas lasītājiem tika izsniegti autorizācijas piekļuves dati.

2022. gadā grāmatas tika iepirktas Lgrāmata, Virja vairumbāzēs un Zvaigzne ABC grāmatnīcā. Lai nodrošinātu lasītājus ar jaunāko literatūru, grāmatas tika iepirktas 7 reizes gadā.

Preses pasūtīšana tiek veikta divas reizes gadā. Lielākā daļa periodisko izdevumu tiek pasūtīta oktobrī uz 12 mēnešiem. Pieprasītākie žurnāli izsniegšanai uz mājām ir “Privātā dzīve”, “Ieva” un “Ievas stāsti”. Bērnu auditorijai tika abonēti izdevumi: “Avene”, “Avenīte”, “Ilustrētā

Junioriem” un “Rūķītis”. Kōumā apmeklētājiem tika piedāvāti 17 periodiskie izdevumi. Bērnu/jauniešu auditorijai paredzēti četri izdevumi, kas veido 24% no visiem pasūtītajiem izdevumiem.

Krājuma pārbaude, inventarizācija pārskata periodā nav veikta.

Tabula Nr. 4 “Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums”

	2020	2021	2022
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	1548	1548	1622
t.sk. grāmatām	1003	1001	1100
t. sk. bērnu grāmatām	313	214	257
t.sk. periodiskajiem izdevumiem	545	547	522
Finansējums krājumam uz 1 iedz. skaitu pagastā	1,74	1,74	1,83
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	1714	1696	1945

Tilžas bibliotēkas finansējums krājuma komplektēšanai atbilst MK noteikumiem Nr.415 no 25.09.2001. “Bibliotēku darbībai nepieciešamā finansējuma normatīvi”.

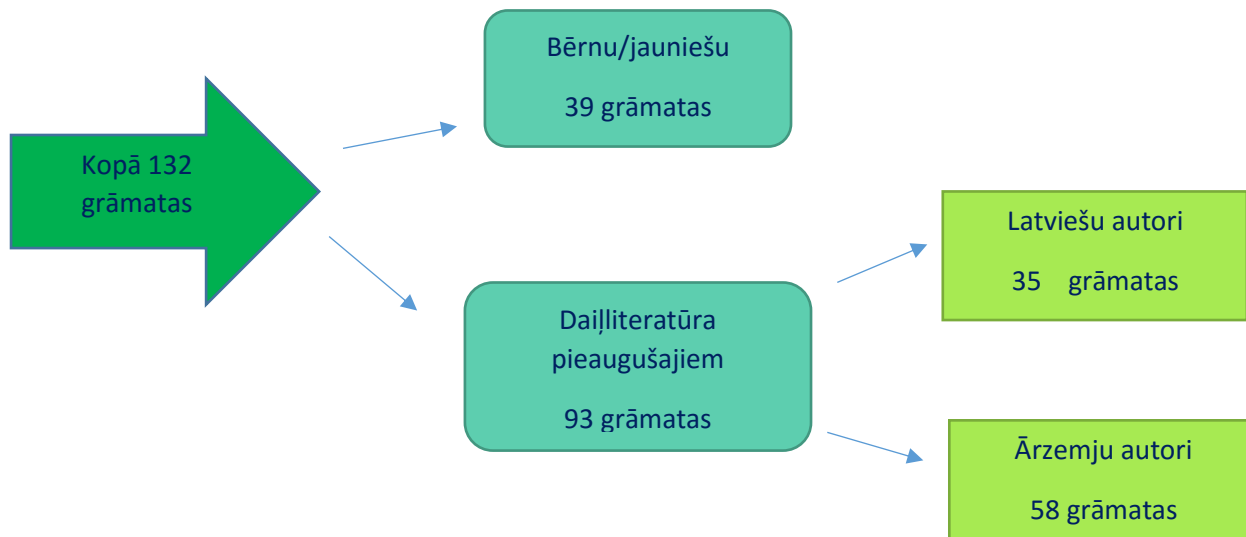
Krājuma rādītāji

Tabula Nr. 5 “Krājuma rādītāji”.

	2020	2021	2022
Jaunieguvumi kopā	563	522	564
t.sk. grāmatas	226	191	230
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	94	92	62
<i>t. sk. bērniem</i>	78	61	79
Izslēgtie dokumenti	655	409	534
Krājuma kopskaits	8708	8821	8691
Grāmatu krājuma apgrozība	0,51	0,21	0,3
Periodisko izdevumu apgrozība	1,31	0,9	0,5

Bibliotēkas kopējais krājums ir samazinājies par 1%. Jaunieguvumu skaits ir pieaudzis par 6%. Izvērtējot izsnieguma datus, tad grāmatu krājuma apgrozība ir 0,3, kas vērtējams kā zems rādītājs. Periodisko izdevumu apgrozība ir 0,5, kas noteikts kā vidējs rādītājs.

Par pašvaldības līdzekļiem pirktu grāmatu sadalījums

2022. gadā par pašvaldības līdzekļiem iegādātas 132 grāmatas, kas kopsummā veido 1100,00 EUR. No visām iepirktajām grāmatām 30% veido bērnu/jaun. literatūra. Nozaru literatūra netiek iepirkta, jo nepieciešamās grāmatas tiek pasūtītas no citām bibliotēkām vai saņemtas dāvinājumos. Programmas “Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām” ietvaros bibliotēkai tika piešķirtas 26 grāmatas par kopējo summu 271,64 EUR. Pārsvārā tika saņemtas bērnu/jauniešu grāmatas.

Bibliotēkas krājumu veido arī dāvinājumi un bezatlīdzības nodotā literatūra. Šogad dāvinājumos saņemtas 98 grāmatas, par kopējo summu 845,19 EUR. Pielikumā Nr. 1 var apskatīt visus literatūras piegādes avotus.

2022. gadā norakstīti 534 seriālizdevumu eksemplāri, kuriem ir īslaicīgs glabāšanas termiņš.

Krājuma un datu bāzu popularizēšana

Tabula Nr. 6 “Bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums”

Datubāze	2020	2021	2022
Letonika			
skatījumi	101	105	189
piekļuves sesiju skaits		71	67
lejuplāžu skaits		10	
News	6	117	89

Bibliotēkā ir pieejamas divas bezmaksas datubāzes – Letonika www.letonika.lv un Lursoft Laikrakstu bibliotēka <https://www.lursoft.lv/lv/laikrakstu-biblioteka>.

2022. gadā tika izliktas 35 dažādas izstādes, t.sk. 6 jaunieguvumu izstādes. Krājums pārsvarā tiek popularizēts izliekot izstādes un ievieojot fotogalerijas bibliotēkas sociālajos tīklos. Tika noorganizēti 25 dažādi pasākumi un nodarbības. Tajā skaitā ir 13 radošo pēcpusdienu nodarbības. Katrā nodarbībā tika izlasīta grāmata vai tās fragments. Radošo nodarbību saraksts skatāms sadaļā *Darbs ar bērniem un jauniešiem*.

Pārskata periodā bibliotēkas krājuma pārbaude (inventarizācija) nav veikta.

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

Pēc Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes datiem Tilžas pagastā uz 01.07. 2022. deklarēts 151 bērns un jaunietis līdz 18 gadu vecumam. Tilžas bibliotēkā kā lasītāji reģistrējušies 100 bērni līdz 18 gadu vecumam. Tas ir par trīs lasītājiem vairāk nekā 2021. gadā. Tilžas bibliotēkas pakalpojumus pārsvarā izmanto Tilžas pamatskolas skolēni. Vasaras periodā bibliotēkā izņemt grāmatas ierodas bērni, kas ir atbraukuši ciemos pie radniekiem. No visiem lasītājiem, 11 skolēni ir reģistrēti citās mācību iestādēs. Bibliotēkas pakalpojumus izmantoja arī 7 Ukrainas civiliedzīvotāji bērni, kas izvēlējās lasāmvielu ukraiņu un krievu valodā. Lai to nodrošinātu, grāmatas tika izņemtas no Balvu Centrālās bibliotēkas.

Kopumā 2022. gadā bērnu auditorijai tika piedāvātas dažādas aktivitātes - tematiskas nodarbības, grāmatu izstādes, konkursi, ekskursija, radošās darbnīcas. Katru otrdienu bibliotēkā notika radošās pēcpusdienas. Ukrainas bērni, kas apmeklēja skolu labi iekļāvās nodarbību norisē, jo uzdotie uzdevumi tika tulkoti krievu valodā.

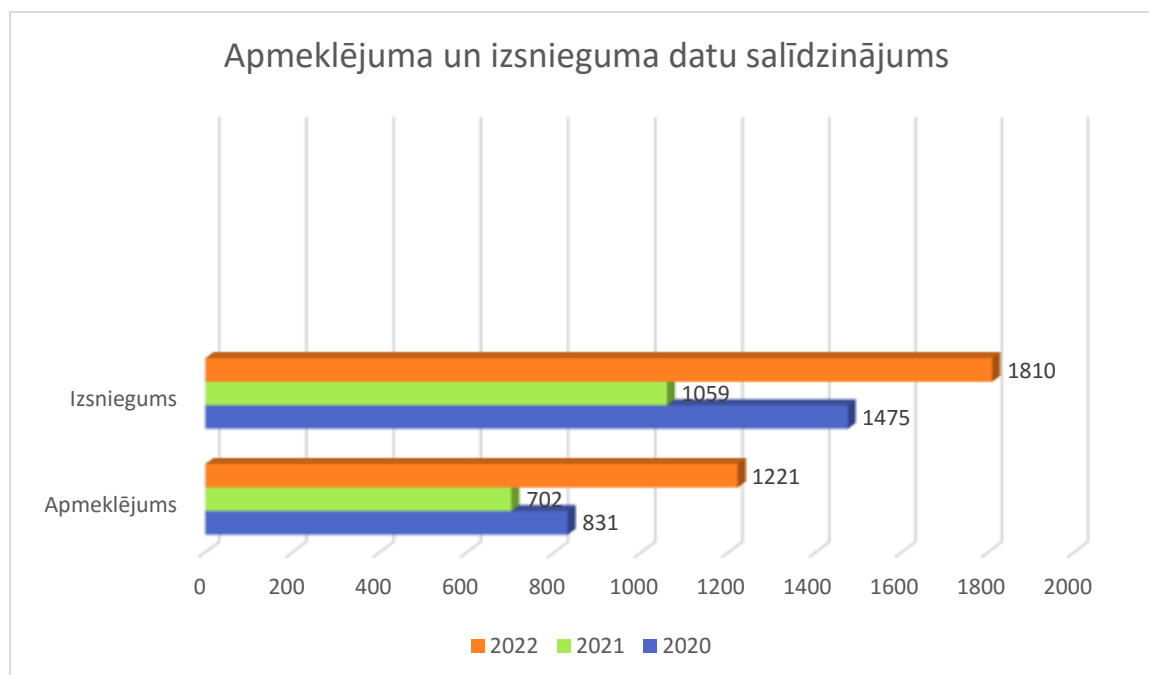
Bibliotēkā ir izveidota bērnu zona, kurā ir piemērota augstuma plaukts, galds, krēsli un paklājs. Plauktā stāv mazajiem paredzētās grāmatas, ir dažādas galda spēles, kuras bērni labprāt spēlē. 2022. gadā bibliotēkai tika saziēdotas dažādas galda spēles, puzzles, rotaļlietas, bumbas, loecamauklas. Ziedotās kancelejas preces (pildspalvas, burtnīcas) tika atdotas ukraiņu bērniem, kas apmeklēja bibliotēku.

Ļoti laba sadarbība ir ar Tilžas vidusskolas pirmsskolas grupas skolotājām, jo ar viņu palīdzību gandrīz visi 5-6 gadīgie bērni piedalās "Bērnu/jauniešu/vecāku žūrijas" grāmatu lasīšanā un vērtēšanā.

Katra gada beigās tiek izveidots TOP 10 ar čaklāko lasītāju noskaidrošanu. TOP 10 attēla formā var redzēt Pielikumā Nr. 2

Diagrammā Nr. 3 ir redzams lietotāju līdz 18 g. apmeklējuma un izsniegumu datu salīdzinājums pēdējo trīs gadu griezumā.

3.diagramma

Analizējot diagrammā redzamos datus var secināt, ka:

- ✓ bibliotēku vidēji dienā apmeklēja 5 bērni.
- ✓ Viens lasītājs vidēji mēnesī bibliotēku apmeklēja 12 reizes. Tas ir, par 2 reizēm vairāk nekā 2021. gadā. Bibliotēkas apmeklējums procentuāli ir palielinājies par 74% vairāk nekā 2021. gadā.
- ✓ Vidēji gada laikā vienam lasītājam tika izsniegti 18 izdevumi, kas ir par 7 izdevumu vairāk nekā 2021. gadā. Pieaugot apmeklējumam ir palielinājies arī izsniegumu skaits. Tas ir, par 71% lielāks nekā iepriekšējā gadā.

Literatūras krājuma veidošana un papildināšana

Galvenie avoti no kā tiek komplektēts bērnu/jauniešu krājums ir:

1. pirkumi.

2022. gadā par pašvaldības līdzekļiem bērniem/jauniešiem nopirkta 39 grāmatas, kas ir 30% no visām iepirktajām grāmatām. Naudas izteiksmē tie ir 23% no visu iepirkto grāmatu budžeta.

2. Dāvinājumi.

Dāvinājumos bērnu auditorijai saņemtas 40 grāmatas.

3. bērnu/jauniešu žūrijas projekts. Pateicoties projektam bibliotēka tika pie 33 jaunām bērnu grāmatām par kopējo summu 272,70 EUR.

4. Prese. Bērniem/jaun. ir abonēti izdevumi: Avene, Avenīte, Ilustrētā junioriem. Tie ir 18% no visiem abonētajiem izdevumiem.

Veiksmīgākie pasākumi un lasīšanas veicināšanas aktivitātes

Februāris

15.02. uz nodarbību “Kustību prieks bibliotēkā!” ieradās Tilžas pamatskolas pirmsskolas izglītības grupa “Ežuki”. Pirms katrām sporta aktivitātēm ir jāiesildās, tāpēc tika izspēlēta “Skulptūru spēle”. Bibliotekāre sauca dažādus vārdus un bērniem bija jāattēlo, kā tas varētu izskatīties. Ņemot vērā to, ka pasākums notiek bibliotēkā, arī pārbaudījumi bija par un ap grāmatām. Veidojot divas komandas bija jāveic Lielā stafetā, kurā bija vairāki uzdevumi. Vajadzēja pārvietot grāmatu nesot to uz rokām, ar zodu, uz galvas un uz muguras. Bērniem interesanta šķita aktivitāte, kad ar knaģi vajadzēja padot papīra lapu blakus komandas biedram. Izmantojot palīg līdzekli balonu tika dejota kopīga Balonu deja. Kad visi muskuļi bija fiziski izvingrināti, pienāca laiks “Prāta vingrojumiem” – minēt latviešu tautas mīklas. Nodarbības noslēgumā bērniem bija iespēja spēlēt dažādas galda spēles. Bērniem nodarbība patika un tika izteikts ierosinājums - uz bibliotēku nākt biežāk!

Marts

07.03. bibliotēkā tika organizēts vietējais “Skaļās lasīšanas” konkurss. Tajā piedalījās septiņi skolēni no 5. klases. Ņemot vērā konkursa vērtēšanas kritērijus kopā ar skolotāju M. Timoškāni uz Balviem izvirzījām trīs skolēnus – Indiru Ruņģi, Markusu Ruševicu un Dairi Vīcupu.

24.03. uz nodarbību bibliotēkā ieradās pirmsskolas izglītības grupiņa “Ežuki”. Kopīgi iepazīnām grāmatu “Mans vusupirmais Vinnija Pūks”. Izlasījām stāstu par Vinnija Pūka

pavasariġo pārstēigumu pastaigu. Pārrunājām, kā mēs iepriecinām draugus un izveidojām no papīra ziedus.

Aprīlis - maijs

Sākot ar 1. aprīli tika organizēta akcija “Mīļvārduņi”, kuras laikā bērni varēja veidot darbus par savām māmiņām. Kopā tika iesūtīti 54 darbi, tas ir, par 21 darbu vairāk nekā 2021. gadā. Elektroniski tika iesūtīti 14 darbi, kuru autori dzīvo ārpus Balvu novada robežām. 3. jūnijā Tilžas pagasta bāriņtiesas darbiniece L. Kindzule izlozēja 5 darbu autorus, kuru mammas saņēma pārstēiguma balvas no akcijas atbalstītāja “Caramella saldumu lāde”. Viena pārstēiguma balva tika nogādāta Kristīnes Ivanovas mammai Naujenē.

Jūnijs

30. jūnijā Tilžas bibliotēkas projekta “Bērnu žūrijas” eksperti un čaklākie lasītāji brauca ekskursijā iepazīt Alūksni. Kā pirmais no apmeklētajiem objektiem bija Alūksnes dabas muzejs “Vides labirinti”. Bērni ar interesi uzklāusīja gida stāstījumu par dažādām dzīvajām būtnēm – gliemežiem, putniem un dzīvniekiem. Vispārstēidzošākais bija daudzveidīġais akmeņu klāsts un redzētais dabas brīnums, kā akmeņi saņemot ultravioleto starojumu tumsā spēj mirdzēt visdažādākajās krāsās. Uzzinājām, ka šo akmeņu spīdēšanas procesu sauc par fluoriscenci. Nākošais apmeklējums bija Alūksnes pils un muzejs. Bērniem tika parādīti senie amati kā, piemēram, no dakstiņiem var izveidot mājai jumtu. Interesantas bija spēles, ko spēlēja bērni kādreiz, kad nebija pieejams tik plašs rotaļlietu piedāvājums kā mūsdienās. Apmeklējām arī Alūksnes bānīša muzeja interaktīvo nodarbību. Bērniem bija iespēja iejusties gan konduktora, gan mašīnista un preču šķirotāja lomā. Interesantu spēļu veidā uzzinājām par drošības pasākumiem gaidot vilcienu uz perona. Noklausoties audiogida stāstījumu izbraucienā ar vilcieniņu “Severīns” varējām vairāk uzzināt par Alūksnes pilsētas vēsturi. Atpakaļceļā uz mājām apmeklējām Litenes pudeļu dārzu. Tur bija apbrīnojami visdažādākie objekti no pudelēm. Ekskursija bija izdevusies, mājās atgriezāmies ar patīkamu emociju bagāžu!

Septembris

13.09. bibliotekāre organizēja mācību ekskursiju uz Balvu Centrālo bibliotēku. Skolēni apskatīja D. Slišāna karikatūru izstādi un piedalījās novadpētniecības nodarbībā. Ekskursijā brauca Tilžas pamatskolas 1. un 3. klases skolēni.

28.09. uz Dzejas dienām veltītu nodarbību ieradās Tilžas pamatskolas 6. klase. Visi uzdevumi bija saistīti ar dzeju. Piemēram, sakārtot tautasdziesmu rindas pareizā secībā. Lai pārbaudītu, vai viegli sacerēt dzeju, skolēniem vajadzēja no dažādiem attēliem izdomāt kopīgu dzejoli. Kā izrādījās, tas nebija nemaz tik viegls uzdevums!

29.09. Dzejas dienu nodarbību apmeklēja Tilžas pamatskolas 7. klase. Scenārijs līdzīgs kā 6. klasei, taču klāt vēl bija orientēšanās bibliotēkā, meklējot dzejoļiem pazudušos vārdus.

30.09. uz Dzejas dienu nodarbību ieradās Tilžas pamatskolas 1. klase. Skolēni dzejoļu pasauli iepazīna pildot dažādus uzdevumus. Bija jāatrod vienādas krāsas koku lapas, jāsaskaita, cik ēdamo sēņu ir groziņā un jāizdomā, kuri ir lietusi, un kuri- miega vārdi. Tas viss tika papildināts ar dažādu autoru dzejoļiem, kurus izlasīja bibliotekāre.

Oktobris

4. oktobrī Dzejas dienu nodarbības bibliotēkā apmeklēja Tilžas pamatskolas 8. un 9. klases. Vairāk fotogrāfiju no Dzejas dienu aktivitātēm var aplūkot Pielikumā Nr.

Novembris

15.11. Ziemeļvalstu nedēļas ietvaros nodarbība Tilžas pamatskolas 1. klasei. Lasam fragmentu no T. Parvela grāmatas "Muris un Vufs". Skolēni atbild uz jautājumiem par dzirdēto. Veidojam no papīra zivis.

16. 11. uz Ziemeļvalstu nedēļas nodarbību nāk Tilžas pamatskolas 2. klase. Scenārijs tāds pats kā 1. klasei.

Decembris

19. decembrī bibliotekāre devās uz Tilžas pamatskolas pirmsskolas izglītības grupiņu, lai pārrunātu par Bērnu žūrijas grāmatām un apsveiktu jaunus 16 grāmatu ekspertus.

Ar 1. martu bibliotēkā katru otrdienu ir iespēja piedalīties radošajās pēcpusdienās. Tajās tiek lasītas grāmatas un pēc tam seko dažādas aktivitātes. Radošo pēcpusdienu aprakstu var izlasīt tabulā Nr. 7

Tabula Nr. 7

Radošo pēcpusdienu grafiks.

Datums	Nodarbība
01.03.	Šodien nodarbība par to, kā veselīgs uzturs ietekmē zobus. Tiek lasīta izglītojoša informācija un pildīta krustvārdu mīkla.
08.03.	Gaidām pavasari! Izlasām grāmatu "Pavasara rotaļas" un veidojam papīra ziedus.
22.03.	Radošās pēcpusdienas nodarbībā lasām tautasdziesmas un teikas par kaķiem, veidojam glezniņas.
05.04.	Lasām tautasdziesmas par Lieldienām un krāsojam darba lapās.
12.04.	Turpinām Lieldienu tematu. Veidojam no papīra cāļus.
27.09.	Dzejoļu virpulī! Lasām bērnu dzeju, aizpildam darba lapas. Veidojam rudens kastītes.
04.10.	Lasām I. Zanderes grāmatu "Kaķis uz klavierēm". Atbildam uz jautājumiem par dzejoļos dzirdēto un aizpildam darba lapas.
11.10.	Lasām R. Lukošus grāmatu "Nepaklausīgais vectēvs". Atbildam uz jautājumiem. Veidojam glezniņas.
18.10.	Lasām I. Skrastiņas grāmaru "Lieliskā dzīve bez ZOOM". Atbildam uz jautājumiem un izveidojam sev dāvaniņas.
15.11.	Ziemeļvalstu literatūras nedēļas ietvaros lasām T. Parvela grāmatu "Muris un Vufs". Atbildam uz jautājumiem par izlasīto un veidojam papīra zivis.
29.11.	Turpinām lasīt I. Skrastiņas grāmaru "Lieliskā dzīve bez ZOOM". Atbildam uz jautājumiem. Izgriežam no papīra sniegpārslīņas.
06.12.	Lasam fragmentus no F. Legarža grāmatas "Ziemassvētku stāsti". Veidojam eglītes rotājumus un rakstam novēlējumus Ziemassvētkos!
20.12	Turpinām lasīt fragmentus no F. Legarža grāmatas "Ziemassvētku stāsti". Veidojam eglītes rotājumus un izgriežam sniegpārslīņas.

Jūnijā bibliotēkas skatlogos tika izlikta akcijas “Mīļstāstiņi” bērnu darbu izstāde - stāsti par mammām.

Oktobrī-novembrī bija izlikta Daces Teilānes fotogrāfiju izstāde “Puķes manā dārzā”.

Nemainīgi katru gadu tiek piedāvāts piedalīties “Bērnu/jauniešu/vecāku” žūrijas projektā.

2022. gadā par grāmatu ekspertiem kļuva 45 lasītāji vecumposmā no 5 – 18 gadiem.

Sadarbības partnerus un vērtējumu sniegšu sadaļā **Sadarbības tīklu raksturojums.**

8. Novadpētniecība

Regulāri katru gadu tiek papildinātas bibliotēkā esošās mapes ar atrastu informāciju par Tilžas pagastu. Mapes, kas atspoguļo informāciju par Tilžas pagasta dzīvi ir :

- Sports un kultūras dzīve pagastā
- Dzīve skolās
- Tilžas pagasts preses slejās
- Tilžas pagasta baznīcas
- Pagasta cilvēki preses slejās
- Tilžas pagasta baznīca
- Tilžas pagasta bibliotēka, kā pielikums šai mapei ir izveidota papildus mape ar bibliotēkas pasākumu scenārijiem, dažādiem pasākumos veiktiem bērnu darbiem u.c.

Tematiskās mapes:

Rokdarbniecēm

Iejas dažādiem darbiņiem

Jāņi – vasaras saulgrieži

Ziemassvētki

Viss par puķēm

Apsveikumi. Līdzjūtības

Atsevišķi plauktos ir atlasītas grāmatas latgaliešu valodā, “Tāvu zemes kalendāra” eksemplāri un izdevums “Olūts”. Bibliotēkas mājaslapā ir ievietota informācija un attēli par Tilžas pagasta baznīcām: <http://bibliotekas.lv/tilza/pages/novadpetnieciba.php>

2022. gadā tika izliktas novadpētniecības izstādes:

< skolotājam, literātam **Ontonam Matvejānam - 85** (1937-2008);

< materiāli par Tilžas pagastu un iedzīvotājiem;

< katoļu garīdzniekam, rakstniekam **Pīteram Apšīnikam – 135** (1887-1942).

Darbs pie novadpētniecības materiāliem tiks turpināts.

9. Projekti

2022. gadā Tilžas bibliotēkā jau 20 gadus tiek īstenots VKKF mērķprogrammas “Lasīšanas veicināšana” apakšprogramma “Bērnu žūrija” projekts. No LNB tika saņemtas 33 grāmatas, kas bija par 14 grāmatām vairāk nekā 2021. gadā. Grāmatu kopējā summa 272,70 EUR.

Tabula Nr. 8 “Projektu apkopojums”

Projekta nosaukums	Finansētājs	Finansējuma apjoms	Projekta apraksts, īss kopsavilkums	Atbalstīts neatbalstīts
Bērnu žūrija 2022	VKKF		Nepieciešamā literatūra, lai piedalītos projektā “Bērnu žūrija”	Atbalstīts, saņemtas 33 grāmatas.

10. Publicitāte

Bibliotēkas tēla veidošana, publicitāte, sabiedrības informēšana par bibliotēkas funkcijām, pakalpojumiem

Jaunākā informācija par visu bibliotēkā notiekošo regulāri tiek papildināta bibliotēkas mājaslapā www.bibliotekas.lv/tilza/ un sociālajos tīklos Facebook.com un Instagram

Par bibliotēkā notiekošajām pasākumiem informācija tiek nosūtīta Ziemeļlatgales laikrakstam „Vaduguns”, konkrēti žurnālistei Z. Loginai. Informācija tiek sniegta arī “Balvu Novada Ziņām”.

2022. gadā publicētie raksti par bibliotēkā notiekošajām aktivitātēm:

Pugača I. Sportiskas aktivitātes Tilžas skolēniem.-“Vaduguns”, Nr.17, 2022.g. 04. marts, 2. lpp.

Gabranovs E. Atklāj klientu apkalpošanas centru.- “Vaduguns”, Nr. 24, 2021.g. 29, marts, 1. lpp.

Pugača I. Kāpēc spīd akmeņi un kā sagaidīt vilcienu?-“Vaduguns”, Nr.50, 2022.g. 08. jūlijs, 11. lpp.

Lai apmeklētājiem būtu patīkami atrasties bibliotēkā tiek piedomāts par telpu noformējumu dažādos svētkos.

Bibliotēkas informācija tīmeklī

Informāciju par Tilžas bibliotēku varēja atrast mājaslapās:

<http://bibliotekas.lv/tilza/pages/norises>.

Par notiekošo Tilžas bibliotēkā var izlasīt sociālajos tīklos:

https://www.facebook.com/Til%C5%BEas-pagasta-bibliot%C4%93ka-338908496571880/?ref=pages_you_manage

<https://www.instagram.com/tilzasbiblioteka/>

Tabula Nr. 9 "Sociālo tīklu saturvienību skaits"

	Saturvienību skaits
	2022
Facebook	59
Instagram	33

2022. gadā Tilžas bibliotēkas mājaslapa tika apmeklēta 505 reizes. Izvērtējot statistikas datus, tad visvairāk 18% ir skatījuši sadaļu *Darba laiks*. Tad 12% ir interesējusi sadaļa *Noderīgas saites* un 11% sadaļa *Informācija*. No visiem apmeklējumiem 64% ir skatījuši caur Balvu Centrālās bibliotēkas mājaslapu un 36% Tilžas bibliotēkas mājaslapu ir atraduši caur google.com

Kā redzams tabulā Nr.9 no sociālajiem tīkliem populārākais ir www.facebook.com. Šajā vietnē tika ievietoti 59 ieraksti. No tiem 36 galerijas, 5 video un 18 izglītojoša, informatīva rakstura attēli. Sociālo tīklu apmeklētāju lielāku uzmanību ir piesaistījušas sekojošas galerijas:

< 2149 skatījumi izliktajai informatīvajai afīšai "Mīļstāstiņi-2",

< 1164 skatījumi video "Kustību prieks bibliotēkā",

< 1049 skatījumi galerijai "Dzejas dienu virpulī iegriezās 9. klase".

Bibliotēkas sociālajam tīklam facebook.com seko 261 sekotājs. Zem ierakstiem ir saņemti 14 komentāri.

Instagram.com vietnē ir ievietoti 33 ieraksti. Bibliotēkas profilam ir 267 sekotāji, kas ir par 32 sekotājiem vairāk nekā 2021. gadā.

Veiksmīgākie bibliotēku popularizējošie pasākumi

Galvenā bibliotēkas krājuma popularizēšanas forma joprojām ir literatūras un tematiskās izstādes. Jaunākās grāmatas tiek popularizētas bibliotēkas sociālajos tīklos. Apmeklētājiem tiek piedāvāts iesaistīties arī dažādās aktivitātēs. Piemēram:

- ✓ erudīcijas spēle “Izzini Latvijas monētās iekaltās kultūrzīmes”;
- ✓ viktorīna par Latviju;
- ✓ radošā darbnīca “Adventa vainagu veidošana”;
- ✓ radošā darbnīca “Apsveikuma kartiņas veidošana”;
- ✓ labdarības akcija "Sasildi mazās pēdas". Jau otro gadu Tilžas bibliotekāre uzrunā pagasta rokdarbnieces, kas vēlas piedalīties un ziedot adītas vilnas zeķes. Šoreiz darbi tika nogādāti Ukrainā dzīvojošajiem bērniem. Labdarības akciju organizēja Ziemeļlatgales sieviešu biedrība IEVA.

Lai raisītu interesi par grāmatām, tiek apkopots TOP 5 ar lasītākajām grāmatām pusgada griezumā. Noslēdzoties gadam tiek veidots TOP 10 ar čaklākajiem lasītājiem bērnu un pieaugušo lasītāju vidū. Informācija tiek ievietota bibliotēkas sociālajos tīklos.

11. Sadarbības tīkla raksturojums

Sadarbība vairāku gadu garumā ir izveidojusies ar Tilžas vidusskolas pirmsskolas izglītības grupas audzinātājam I. Loginu un E. Čirku. Kopīgi tiek veidotas izstādes, Bērnu žūrijas grāmatu lasīšana un anketu aizpildīšana.

Dažādu pasākumu apmeklēšanā un organizēšanā aktīvi iesaistās Tilžas vidusskolas skolotājas, piemēram,, skolotāja I. Pujate, M. Timoškāne, D. Jēkabsone.

Par bibliotēkā notiekošo informāciju nododu laikrakstiem „Vaduguns”, konkrēti, žurnālistei Z. Loginu un „Balvu Novada Ziņas”.

Finansiāls atbalsts saņemts no Tilžas pagasta pārvaldes vadītājas A. Bērziņas. Piem. „Bērnu žūrijas” bezmaksas ekskursija tika organizēta no pagasta pārvaldes budžeta. Arī mācību ekskursija Tilžas pamatskolas 1. klasei uz Balvu Centrālo bibliotēku tika segta no pagasta līdzekļiem.

Metodiskā konsultācija, SBA, dažādi semināri tiek saņemti Balvu Centrālās bibliotēkas un novada pagastu bibliotēkām.

Pārsteiguma balvas konkursa “Mīļstāstiņi” dalībniekiem 2022. gadā sarūpēja D. Vaickovska.

Tilžas bibliotēkas vadītāja I. Pugača

16.01.2022.

Pielikums Nr. 1

Dāvinājumos un bezatlīdzībā nodoto piegādātāju saraksts.

Piegādātājs	Eksemplāri	Summa
Latvijas Nacionālā bibliotēka	50	€ 425.50
Individuālie dāvinātāji	12	€ 82.90
Biedrība "Ascendum"	2	€ 22.46
LNB Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija	11	€ 97.21
Biedrība "Centrs Marta"	1	€ 16.22
Apgāds "Mantojums"	1	€ 6.66
Biedrība ICOMOS Latvija	1	€ 6.80
Lato Lapsa, žurnālists, autors	1	€ 9.64
Ministru Kabineta komisija	1	€ 8.30
Francijas Ārlietu ministrija	1	€ 5.95
Tiešās pārvaldes iestāde "Latvijas Institūts"	1	€ 5.60
Latviešu valodas aģentūra	2	€ 38.92
Latvijas Bībeles biedrība	2	€ 15.00
Izdevniecība "Sava grāmata"	1	€ 7.50
KOPĀ:	87	€ 749,01

Tilžas bibliotēkas čaklākie lasītāji 2022
Līdz 18 g.

ARVIS PUGAČS
AMANDA BĒRZIŅA
SAMANTA NORMANTE
KRISTOFERS RUŠĒVICS
MARKUSS RUŠĒVICS
LĪGA ELĪZA NORMANTE
DANIELS NORMANTS
KRISTIĀNA JASINSKA
EVELĪNA ZELČA
SABĪNE AVOTIŅA

Paldies!

Tilžas bibliotēkas čaklākie lasītāji 2022

LILIJA BAUERE
MUDĪTE SIDORENKOVA
ALVĪNA MIČULE
OLGA AVOTIŅA
SILVIJA BALODE
INESE PUJATE
VALENTĪNA PUJATE
JĀNIS MELNIS
ANNA PURIŅA
ANNA TOMAŠEVIČA

Paldies!

“Dzejas dienu virpulī” kopā ar Tilžas pamatskolas skolēniem.

28.09. 6. klase

Dzejoļu virpulī!

29.09. 7.klase

30.09. 1. klase

4.10. 8.klase

4.10. 9.klase

Paldies Tilžas
pamatskolas
skolēniem un
skolotājām!

